

prima instanță: N. Matveeva

DECIZIE

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Svetlana Novac și Tatiana Vieru

examinând recursurile declarate de Consiliul municipiului Bălți și Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipiului Bălți, intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a t ă

La 25 mai 2012, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a indicat că, în ordinea art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, a efectuat controlul asupra legalității deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți. În urma controlului, s-a depistat că pct. 1 și 3 a deciziei în cauză sunt ilegale, deoarece prin decizia contestată Consiliul municipal Bălți și-a depășit atribuțiile sale prevăzute de lege.

Ca urmare, la 27 martie 2012, prin notificarea nr. 0202/9-123, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului municipal Bălți abrogarea punctelor sus-menționate. Cererea dată a fost respinsă ca nefondată prin decizia nr. 5/37 din 26 aprilie 2012, cu privire la examinarea notificării Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat nr. 0202/9-123 din 27 martie 2012.

Cere, reclamantul Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat anularea pct. 1 și 3, a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă anularea pct. 1 și 3, a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți.

La 15 martie 2013, Consiliul municipal Bălți, a declarat recurs nemotivat, iar la 02 mai 2013 prin intermediul oficiului poștal, Consiliul municipal Bălți a declarat recurs motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

La 15 martie 2013, Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți, a declarat recurs nemotivat, iar la 07 mai 2013 prin intermediul oficiului poștal, Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți a declarat recurs motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În conformitate cu art. 434 al.(1) Cod Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în cazul redactării acesteia, de la data înștiințării scrise a părților despre semnarea hotărârii redactate.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece conform avizelor de recepție, decizia instanței de apel a fost recepționată recurenți la 26 martie 2013 (f.d. 83-84).

Recurenții, Consiliul municipal Bălți și Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți, în motivarea recursului au indicat că hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele dosarului s-a constatat, conform pct. 1 și 3 a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți, s-a decis de a declara teritoriul municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și a fost interzis, impusă de autoritățile centrale ale Republicii Moldova, propaganda agresivă a orientărilor sexuale netradiționale sub orice manifestare pe teritoriul municipiului Bălți (f.d. 4).

În temeiul art. 64 a al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a efectuat controlul asupra legalității deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți.

În urma controlului, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depistat că prevederile pct. 1 și 3, a deciziei în cauză sunt ilegale, prin decizia contestată Consiliul municipal Bălți și-a depășit atribuțiile sale prevăzute de lege .

Prin notificarea nr. 0202/9-123, din 27 martie 2012, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului municipal Bălți abrogarea prevederile pct.1 și 3 din decizia contestată (f.d. 5).

Prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 5/37 din 26 aprilie 2012, cu privire la examinarea notificării Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat nr. 0202/9-123 din 27 martie 2012, cererea a fost respinsă ca nefondată (f.d. 4 verso).

La 25 mai 2012, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiul, prima instanță prin hotărârea din 28 februarie 2013, a admis acțiunea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță cu certitudine a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, a apreciat obiectiv sub toate aspectele probele la dosar și aplicat corect normele de drept material, ajungând la concluzia de a respinge acțiunea.

Conform art. 4 alin. (3) din Lege nr. 435 din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă Autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, în limitele legii, dispun de libertate deplină de acțiune în reglementarea și gestionarea oricărei chestiuni de interes local care nu este exclusă din competența lor și nu este atribuită unei alte autorități. Alte competențe proprii autorităților publice locale pot fi atribuite acestora numai prin lege.

Conform art. 14 alin. (2) lit. z¹) din Lege nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele

competențe: dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale.

Raportând numele citate la circumstanțele pricinii, completul judiciar menționează că la emiterea pct. 1 și 3 a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți au fost ignorate prevederile enunțate mai sus, prin asigurarea de către Consiliul municipal Bălți a participării directe în procesul decizional a cetățenilor municipiului Bălți.

Mai mult decât atât este de indicat că pct. 1 și 3 a deciziei contestate nu au fost puse pentru consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale, modalitate prevăzută de art. 14 alin. (2) lit. z¹) din Lege nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Conform art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Conform art. 18 și art. 19 a Declarației Universale a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei; acest drept implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerile precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convinge sale, individual sau în colectiv, atât în public cât și privat, prin învățămînt, ptactic, cult și îndeplinirea de ritualuri.

Orice individ are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, ceea ce implică dreptul de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a căuta, de a primi și de a răspândi, fără considerații, de frontieră, informații și idei prin orice mijloc de exprimare.

Instanța de recurs menționează că pct. 1 și 3 a deciziei contestate au fost emise contrar prevederilor enunțate mai sus. Acestea au fost emise, ținându-se cont de viziunea unui grup de cetățeni, lezând în același timp drepturile altor cetățeni, care au alte opinii garantate de Declarației Universale a Drepturilor Omului, precum și de legile naționale și anume dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei.

Totodată este de remarcat că pct. 3 a deciziei contestate, prin care a fost interzis pe teritoriul municipiului Bălți propaganda agresivă a orientării sexuale netradiționale impusă de autoritățile centrale ale Republicii Moldova, poartă un caracter selectiv, ceea ce la rîndul său, la fel încalcă principiile egalității cetățenilor

pe teritoriul municipiului Bălți, garantate de Constituția Republicii Moldova și alte legi naționale, precum și prin legile internaționale.

Colegiul judiciar consideră neîntemeiate argumentele recurenților în susținerea netemeinicii hotărârii că pct. 3 din decizia contestată a fost modificat prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/64 din 28 februarie 2013, or acest fapt denotă suplimentar ilegalitatea pct. 1 și 3, a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netraditionale în municipiul Bălți.

Nu pot fi reținute pentru admiterea recursului nici argumentele recurentului Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți că prima instanță nu a indicat care prevederi legale au fost încălcate la emiterea punctelor contestate, or prima instanță clar a indicat că pct. 1 și 3 din decizia 2/6 din 23 februarie 2012 prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 18 și art. 19 a Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate și argumentele recurentului Consiliul municipiului Bălți că prima instanță era obligată să se expună asupra pct. 3 al deciziei nr. 1/64 din 28 februarie 2013. Cu referire la argumentul enunțat instanța de recurs menționează că la examinarea pricinii, instanța adoptă hotărârea în limita pretențiilor înaintate, or conform art. 240 alin. (3) CPC instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Suplimentar este de indicat că decizia nr. 1/64 din 28 februarie 2013 a fost prezentată cu abateri de la prevederile art. 20 alin. (5), care prevede că Deciziile cu caracter normativ intră în vigoare la data aducerii la cunoștință publică prin publicare sau prin afișare în locuri publice, iar cele cu caracter individual – la data comunicării persoanelor vizate.

Față de cele ce preced, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide, că hotărârea primei instanțe, este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, astfel toate criticele formulate în recurs sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate mai sus.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță a dat aprecierea corespunzătoare tuturor argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, a elucidat circumstanțele pricinii a căror verificare suplimentară nu este necesară, iar temeiurile invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se resping recursurile declarate de Consiliul municipiului Bălți și Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipiului Bălți, intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă din Moldova, Eparhia de Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru